

Sygn. akt I C 359/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Brzezinach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

przewodniczący: SSR Joanna Rezler-Wiśniewska

protokolant: st. sekr. sąd. Halina Barjasz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2018r. w B.

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko (...) S. A. z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od (...) S. A. z siedzibą w W. na rzecz A. S. kwotę 25.690,83 zł (dwadzieścia pięć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt złotych osiemdziesiąt trzy grosze), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a) od kwoty 23.543,99 zł (dwadzieścia trzy tysiące pięćset czterdzieści trzy złote dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 18 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

b) od kwoty 2.146,84 zł (dwa tysiące sto czterdzieści sześć złotych osiemdziesiąt cztery grosze) od dnia 7 marca 2018r. do dnia zapłaty

oraz kwotę 6.552,78 zł (sześć tysięcy pięćset pięćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,

2. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa od (...) S. A. z siedzibą w W. kwotę 309,96 zł (trzysta dziewięć złotych dziewięćdziesiąt sześć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych,

3. kwotę 500 zł (pięćset złotych) uiszczoną przez pełnomocnika powódki w dniu 25 sierpnia 2016r. poz. 2416 160248 tytułem zaliczki na wynagrodzenie biegłego zaliczyć na poczet należności przyznanych biegłemu K. K. postanowieniem z dnia 11 stycznia 2017r. ze Skarbu Państwa tytułem wynagrodzenia.

UZASADNIENIE

Powódka A. S. wniosła w dniu 9 sierpnia 2016r. o zasądzenie od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. kwoty 23.543,99zł. tytułem częściowego odszkodowania za uszkodzenie samochodu osobowego marki M. (...) o nr rej. (...) w kolizji z dnia 17 grudnia 2015r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 stycznia 2016r. do dnia zapłaty. Powódka wyjaśniła, że dochodzona kwota 23.543,99zł. stanowi różnicę pomiędzy kosztem naprawy samochodu ustalonym przez niezależnego rzeczoznawcę (tj.39.323,99zł.), powiększonym o kwotę rynkowego ubytku wartości pojazdu (tj.650zł.) a kwotą wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego (tj. 16.430zł. brutto). Powódka wniosła też o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

/pozew - k.3 - 5/

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany podniósł, iż przyjął odpowiedzialność za szkodę z dnia 17 grudnia 2015r. i wypłacił powódce odszkodowanie w wysokości 16.430zł. W ocenie pozwanego koszt naprawy był wyższy od wartości pojazdu, dlatego pozwany rozliczył szkodę jako całkowitą. Podkreślił nadto, iż nie uznaje kalkulacji dokonanej przez powódkę w zakresie ubytku wartości rynkowej pojazdu, gdyż pojazd posiadał uszkodzenia świadczące o jego wcześniejszej naprawie, w związku z czym nie była to pierwsza szkoda w tym pojeździe.

/odpowiedź na pozew – k. 42 – 43/

Pełnomocnik powódki na rozprawie w dniu 1 marca 2018r. złożył pismo zawierające rozszerzenie powództwa o kwotę 2.146,84zł. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych oraz zwrot wydatków związanych z doręczaniem korespondencji w kwocie 21zł. i zwrot wydatków związanych z dojazdem pełnomocnika do siedziby sądu w kwocie 36,78zł. za 1 termin. Odpis tego pisma został doręczony stronie pozwanej w dniu 6 marca 2018r.

Dodatkowo wskazał, iż powódka nie uiściła kwoty 721.94zł. za pierwotną opinię biegłego, gdyż nie uwzględniono przy rozliczeniu zaliczki wpłaconej przez powódkę w kwocie 500zł.

/pismo – k. 261-262, protokół rozprawy z dnia 1 marca 2018r. znacznik czasowy od 00:01:26 do 00:10:33 – k. 263/

Pozwany nie uznał rozszerzonego powództwa.

/pismo – k. 264/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 grudnia 2015r. doszło w wyniku kolizji do szkody w samochodzie osobowym marki M. (...) o nr rej. (...) należącym do A. S.. Sprawcą kolizji był właściciel samochodu ubezpieczonego w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym.

/bezsporne/

W ramach postępowania likwidacyjnego ustalono szkodę całkowitą i wypłacono powódce kwotę 16.430zł. stanowiącą różnicę pomiędzy wartością pojazdu w stanie nieuszkodzonym (42.200zł) a wartością pozostałości wg najwyższej oferty zakupu z aukcji internetowej (25.770).

/dowód: akta szkody (...) – decyzja k. 9/

Samochód powódki był już wcześniej naprawiany.

/bezsporne: oświadczenie pełnomocnika powódki k. 263/

Zakres uszkodzeń ujętych w kalkulacji naprawy dokonanej przez powódkę i przez pozwanego nie budzi zastrzeżeń. Całkowite przywrócenie pojazdu do poziomu sprzed szkody można osiągnąć przy pomocy części zamiennych o jakości „O” oraz o jakości „Q”, natomiast zamienniki o takiej jakości na dzień szkody nie były dostępne. Stosowanie innych części alternatywnych do jakości „Q” nie zawsze przynosi wymierne korzyści właścicielowi pojazdu. W wyliczeniach kosztów naprawy nie uwzględniono części alternatywnych o jakości PC, PJ i P z uwagi na wymienienie takich elementów jak błotnik przedni prawy i mocowanie wykładziny drzwi tylnych. Zastosowanie tych części nie przywróciłoby walorów estetycznych pojazdu do stanu pojazdu sprzed szkody.

W kolejnej uzupełniającej opinii biegły zaznaczył, iż przyjął 2 procentową korektę za import prywatny, gdyż pojazd był już zalegalizowany i zarejestrowany na terenie Polski. Natomiast ubytek wynika tylko z braku dokumentów pochodzenia pojazdu oraz książki serwisowej. Dodatkowo zaznaczył iż przy pojazdach sprowadzanych z Unii Europejskiej nie przyjmuje się korekty maksymalnej systemowej.

Przy średniej stawce roboczogodziny obowiązującej w okolicy miejsca zamieszkania poszkodowanej, wynoszącej w grudniu 2015r. kwotę 95zł., z zastosowaniem części oryginalnych pochodzących od producenta pojazdu wartość naprawy wyniosłaby kwotę 42.120,83 zł brutto.

Wartość pojazdu przed wypadkiem wynosiła 42.700zł. Wartość pojazdu uszkodzonego to kwota 17.500zł. Różnica pomiędzy wartością pojazdu przed szkodą z dnia 17 grudnia 2015r., a wartością pojazdu uszkodzonego wynosi 25.200zł. Naprawa dotycząca przedmiotowego wypadku nie obniża wartości rynkowej pojazdu, bo samochód powódki był już wcześniej naprawiony.

/ dowód: opinia biegłego wraz z uzupełnieniami – k.133 – 157, k. 193 – 199, k. 245 - 246/

Powódka nie wyraziła zgody na ofertę pozwanego sprzedaży wraka samochodu na aukcji internetowej.

/bezsporne/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody, a w szczególności opinię biegłego, którą po złożeniu opinii uzupełniających uznał za miarodajny materiał dowodowy. Ostatecznie nawet pozwany jej nie kwestionował.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 436 § 1 k.c. i art. 415 k.c. w przypadku zderzenia się pojazdów mechanicznych poruszanych za pomocą sił przyrody za szkodę stąd powstałą odpowiada ten, kto z winy swojej ją wyrządził. Jednakże zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych [Dz. U. Nr 124 poz. 1152 ze zm.] zwanej dalej ustawą, od szkód tego rodzaju posiadacz pojazdu obowiązany jest się ubezpieczyć. W przypadku zaś zawarcia takiej umowy ubezpieczenia stosownie do art. 822 k.c. i art. 34 ust 1 ustawy ubezpieczyciel zobowiązany jest do naprawienia szkody polegającej na uszkodzeniu mienia wyrządzonej ruchem pojazdu, jeśli kierujący pojazdem ubezpieczonym obowiązany jest do jej naprawienia.

Zgodnie zaś z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych uprawniony może w takim wypadku dochodzić tego odszkodowania bezpośrednio od ubezpieczyciela.

W powyższej sprawie spór dotyczy wysokości kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu w celu przywrócenia go do stanu przed zdarzenia ubezpieczeniowego.

Zgodnie z treścią art. 361§1 i §2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania i zaniechania, z którego wynika szkoda. Naprawienie szkody w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy obejmują straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzone. Szkoda obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione przez poszkodowanego w celu jej naprawienia.

Wskazać należy, że zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa, którą Sąd podziela, roszczenie poszkodowanego o naprawienie szkody powstałej w wyniku szkody komunikacyjnej powstaje z chwilą jej wyrządzenia. Oznacza to, że obowiązek naprawienia nie jest uzależniony od tego czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić, a samo odszkodowanie ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały na skutek różnicy jaka istnieje pomiędzy jej stanem przed i po szkodzie.

Koszty niezbędne do wykonania naprawy to takie, które zostały poniesione w wyniku przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu sprzed jego używalności technicznej istniejącej przed wypadkiem i przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu, z kolei koszty ekonomiczne i celowe to koszty ustalone wg cen części i innych materiałów koniecznych do wykonania naprawy i stawek robocizogodzin obowiązujących na rynku lokalnym; jeżeli do osiągnięcia tego celu konieczne jest użycie nowych elementów w miejscu uszkodzonych to poniesione z tego tytułu wydatki wchodzi w skład kosztów naprawienia szkody, jeśli ich użycie byłoby niezbędne do usunięcia szkody (tak wypowiedział się SN w uchwale z dnia 12 kwietnia 2012r. III CZP 80/11, OSNC 2012/10/12)

Powódka może żądać odszkodowania adekwatnego do poniesionej szkody.

Zgodnie z art. 363 §1 k.c. poszkodowany może żądać naprawienia szkody poprzez przywrócenie do stanu poprzedniego bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniędzy. Szkada nie miała charakteru całkowitej, bo wartość naprawy nie przewyższała wartości rynkowej tego pojazdu sprzed wypadku. Słusznie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 czerwca 2003 r. (V CKN 308/01), wskazał, na podstawową regułę wynikającą z art. 363 k.c. podnosząc, iż „jeżeli właściciel uszkodzonego samochodu żąda przywrócenia stanu poprzedniego poprzez naprawę samochodu, sprawca szkody nie może mu narzucić innej formy odszkodowania, w szczególności polegającej na tym, by poszkodowany poddał kasacji uszkodzony pojazd i poprzestał na odszkodowaniu w postaci różnicy między wartością pojazdu przed wypadkiem a ceną tzw. pozostałości. Tylko w przypadku, gdyby remont samochodu okazał się niemożliwy, albo pociągał za sobą nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ograniczałoby się do takiej formy odszkodowania”. W uzasadnieniu powołanego orzeczenia, zaakcentowano po pierwsze prawo wyboru poszkodowanego sposobu naprawienia szkody, po drugie – podstawową formę jej naprawienia, przez przywrócenie stanu sprzed wypadku. Powołując się na ugruntowane już w tym względzie orzecznictwo, Sąd Najwyższy przypomniał, iż „osoba odpowiedzialna jest zobowiązana zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia poprzedniego stanu samochodu, do których należą koszty nowych części i innych materiałów (wyrok Sądu Najwyższego z 20 października 1972 r., II CR 425/72, OSNC 1973, nr 6, poz. 111). Przywrócenie rzeczy uszkodzonej do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu jej do stanu używalności w takim zakresie, jaki istniał przed wyrządzeniem szkody”. Naprawa samochodu jest zatem sposobem naprawienia szkody prowadzącym do pełnej jej kompensacji, zaś uprawnienie poszkodowanego wyboru sposobu naprawienia szkody, uwzględnia jego interes. W konsekwencji Sąd Najwyższy zaakcentował, iż „jedynie w przypadku, gdy koszty naprawy samochodu po wypadku przekraczają wartość samochodu sprzed tego zdarzenia, w stopniu, który uzasadnia uznanie naprawy za nieopłacalną, celowe i uzasadnione będzie odstąpienie przy ustalaniu odszkodowania od dokonania restytucji. W takim przypadku wysokość szkody stanowić będzie różnica między wartością pojazdu sprzed wypadku a wartością pozostałości” (zob. także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 1 września 1970 r., II CR 371/70, OSNC 1971, nr 5, poz. 93 oraz z dnia 20 lutego 1981 r., I CR 11/81, OSNC 1981, nr 10, poz. 199 i powołane tam orzecznictwo).

Przedstawiony wyżej pogląd, podzielany przez Sąd orzekający w niniejszej sprawie, jest on też ugruntowany w orzecznictwie ostatnich lat. Wyraża także tendencję do rozszerzania granic uznania naprawy za uzasadnioną ekonomicznie do przypadków nie tylko, gdy koszty naprawy nie przekraczają wartości pojazdu sprzed wypadku (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r., III CZP 76/05, także m.in. w orzeczeniach z dnia 1 września 1970 r., II CR 371/70 - OSNC 1971, z. 5, poz. 93, z dnia 3 lutego 1971 r., II CRN 450/70 - OSNC 1971, z. 22, poz. 205, z dnia 20 kwietnia 1971 r., II CR 475/70 - OSPiKA 1971, z. 12, poz. 231, z dnia 20 lutego 1981 r., I CR 17/81 - OSNC 1981, z. 10, poz. 199, z dnia 13 grudnia 1988 r., I CR 280/88 - niepubl., z dnia 29 stycznia 2002 r., V CKN 682/00 - niepubl., z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 903/00 - Mon. Pr. 2002, z. 19, poz. 897 oraz z dnia 11 czerwca 2003 r., V CKN 308/01 - niepubl.), ale także do sytuacji, gdy koszty te przekraczają wartość pojazdu, ale w stopniu, który nadal pozwala je uznać za celowe.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 stycznia 2002 r. (V CKN 682/00, LEX nr 54343) wskazał, iż wystąpienie tzw. szkody całkowitej uzależnione jest od określonego poziomu kosztów naprawy. Niejednokrotnie naprawa pojazdu jest wówczas nie tylko możliwa, ale stanowić może najwłaściwszy sposób naprawienia szkody.

Jeżeli naprawienie szkody może nastąpić w pieniądzu wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Uprawniony może żądać sumy, która umożliwi mu przywrócenie stanu poprzedniego. Powódka może żądać odszkodowania wyliczonego w oparciu o wszystkie uszkodzenia, którym uległ pojazd w zakresie ustalonym w toku postępowania. Uwzględniając żądanie powódki po rozszerzeniu powództwa w zakresie kwoty 25.690,83 zł. tytułem dopłaty do poniesionej szkody, Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego, który określił wartość naprawy samochodu na kwotę 42.120,83 zł. Biegły określił wartość samochodu na kwotę 42.700zł, a wartość pojazdu w stanie uszkodzonym na kwotę 17.500zł.

Sąd stoi na stanowisku, iż określenie wartości pozostałości podczas aukcji internetowej nie jest wiążące. Sprzedaż nie doszła do skutku. Aukcja internetowa może dostarczyć jedynie danych hipotetycznych, nie można ich utożsamiać z wartością rynkową samochodu. Powód nie ma bowiem obowiązku przyjęcia oferty internetowej a pozwany nie udowodnił z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością, że cena wylicytowana w najkorzystniejszej ofercie aukcyjnej zostałaby faktycznie zapłacona. Poza tym należy zwrócić uwagę na to, że wystawcą w aukcji nie był powód ale pozwany. Aukcja nie była w pełni otwarta. Tym bardziej wydaje się niepewna i abstrakcyjna perspektywa uzyskania oferty na której bazował pozwany oceniając wysokość odszkodowania.

W świetle wniosków zawartych w opinii należy uznać, iż właścicielce pojazdu wypłacono w toku postępowania likwidacyjnego odszkodowanie zaniżone o 25.690,83zł., bo 42.120,83zł. wyniósł koszt naprawy a wypłacono powódce wcześniej 16.430zł.

O należnych odsetkach Sąd orzekł na zasadzie art. 481§1 k.c. w zw. z art. 817 §1 k.c., co do rozszerzenia powództwa, to odsetki zasądzone zostały od dnia następnego po doręczeniu przez Sąd stronie pozwanej odpisu pisma z rozszerzeniem żądania.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, mając na względzie, iż powódka wygrała sprawę w całości. Na koszty poniesione przez powódkę w łącznej wysokości 6.552,78zł. złożyły się opłata od pozwu w kwocie 1178zł., opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17zł., koszty opinii biegłego w kwocie 500zł., koszty wydatków doręczania korespondencji w kwocie 21zł., koszty 1 dojazdu pełnomocnika do sądu w kwocie 36,78zł. oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 4800zł. na podstawie § 19 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2016r. poz. 1667 ze zm.).

Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 309,96 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. z dnia 27 maja 2014r. Dz. U. 2014 poz. 1025 ze zm.).